

De wil van God en de wil van de mens

Door: Robert Killen

Bijbelverzen komen uit de NBG-vertaling, tenzij anders vermeld

GODS WIL IS SOEVEREIN. Zijn wil is de enige vrije wil in het universum, dat kan niet vaak genoeg benadrukt worden. De wil van de mens is een complex mengsel van verschillende bestanddelen, waarvan er niet één onder diens onafhankelijke controle valt. Uiteindelijk is God in volledige controle over ons leven, want **"uit Hem en door Hem en tot Hem zijn alle dingen: Hem zij de heerlijkheid tot in eeuwigheid!"** [tot in de aion/eeuw] Amen." (Romeinen 11:36)

* [In de Griekse grondtekst staat hier het woord *AION*. Dit betekent *een lang tijdperk met een begin en een einde*, waarin een bepaald wereldsysteem (of wereldorde) van toepassing is en werkt. De Bijbelvertalers vertalen *AION* ten onrechte met *eeuwig(heid)* of *wereld*, maar soms ook met *eeuw*, wat een betere vertaling is. Het "eeuwige leven" in de Bijbel heeft nooit de betekenis van eindeloos leven, maar altijd van het leven gedurende de *AION*, d.w.z. het bijzondere leven tijdens de komende tijdperken/eeuwen waarin Christus de wereld zal regeren en de wereld zal weten wie Hij is. In de Hebreeuwse grondtekst van het Oude Testament staat voor eeuwig(heid) het woord *OLAM*, dat dezelfde betekenis heeft als *AION*.]

Alle mensen zijn uit God en **"in Hem leven wij, en bewegen wij ons en zijn wij"** (Handelingen 17:28). Hij is Degene Die alles uitwerkt in overeenstemming met de raad van Zijn wil (Efeziërs 1:11).

De grootste "beslissing" van ons leven, God geloven, kwam tot stand door ZIJN keuze. **"Want door genade zijt gij behouden, door het geloof, en dat niet uit uzelf: het is een gave van God; niet uit werken, opdat niemand roeme"** (Efeziërs 2:8,9; 1:4; Romeinen 8:28-30; 9:9-18).

Dit zijn ondubbelzinnige uitspraken van God. Wat betreft onze geloofservaring is Zijn verklaring net zo duidelijk: **"want God is het, die om zijn welbehagen zowel het willen als het werken in u werkt"** (Filippenzen 2:13). Als onze wil zodanig bestuurd wordt in deze grote "beslissingen", moeten we dan nog kibbelen over de rol van de mens in de kleinere?

Denk aan het besluit van Jozefs broers, gemene, jaloerse mannen, die Jozef aan Egypte verkochten. Later, toen ze in Egypte stonden te beven voor Jozef, verzekerde hij hen: **"Maar weest nu niet verdrietig en ziet er niet zo ontsteld uit, omdat gij mij hierheen verkocht hebt, want om u in het leven te behouden heeft God mij voor u uit gezonden"** (Genesis 45:5). De wil van de broers om Jozef uit de weg te ruimen werd ingegeven door God!

God als God danken en verheerlijken

Een vroeg gedeelte van Romeinen bespreekt het gedrag van de mensheid, en dit gedeelte bereikt zijn hoogtepunt met de bevinding: **"Niemand is rechtvaardig, ook niet één"** (Romeinen 3:10). Eén van de sterkste aanklachten is dat **"hoewel zij God kenden, hebben zij Hem niet als God verheerlijkt of gedankt"** (Romeinen 1:21). De sleutelwoorden hier zijn **"niet als God"**, maar wat betekenen ze?

De context maakt het duidelijk.

"Want hetgeen van Hem niet gezien kan worden, zijn eeuwige kracht en goddelijkheid, wordt sedert de schepping der wereld uit zijn werken met het verstand doorzien, zodat zij geen verontschuldiging hebben" (Romeinen 1:20).

Dus zouden we Hem eren en danken als Schepper, Die het universum schept en bestuurt met macht en goddelijkheid. Erkenning van God als Schepper is blijkbaar aan het vervagen. De wetenschap schiet van de ene theorie naar de andere, maar het lijkt erop dat maar weinigen van de intellectuelen vandaag de dag de schepping toeschrijven aan de Schepper.

Laten we nu eens kijken naar Zijn macht en goddelijkheid. Het Griekse woord dat vertaald wordt met *macht*, betekent letterlijk *bekwaamheid*. *Goddelijkheid*, de kwaliteiten die God toebehoren, doen ons denken aan Zijn Plaatser-schap. Dus heeft Hij de bekwaamheid om Zijn schepselen op de juiste plaats te zetten en op het juiste moment, om Zijn plannen uit te voeren en uiteindelijk Zijn wil.

Zijn wil is dat mensen Hem als God erkennen en eren. De raad (bedoeling) van Zijn wil bepaalt de mate waarin alle mensen geloven en Zijn wil navolgen. Onze wil zou moeten zijn om Hem te erkennen, te danken en te eren als God; gelovigen hebben het grote voordeel boven ongelovigen, dat zij Zijn Woord geloven, dat Zijn wil openbaart.

Ongelovigen en zij die zonder Zijn Woord leven, hebben een geweten en redeneren met elkaar. Van nature volgen zij, althans een aantal, de eisen van de wet na (Romeinen 2:14). Ze hebben wellicht ontzag voor God, erkennen Zijn macht en eren en danken Hem als God in beperkte mate, ook al weten ze niet meer dan wat de natuur zelf aan hen openbaart.

God niet volledig erkennen als God heeft een hoge prijs, want het tast de kwaliteit van de menselijke geest aan, datgene wat zij vereren, zelfs hun gedrag (Romeinen 1:21-32). Misschien is elke generatie geschokt door wat zij waarneemt als dalende moraal en toenemende schendingen van de instincten van de mens, en als dat zo is, dan ben ik niet anders, want het lijkt me dat God hen overgeeft in onreinheid, schandelijke passies en in een verwerpelijk denken, om in toenemende mate datgene te doen dat niet passend is (Romeinen 1:24,26,28,29).

Zouden gelovigen aan zoiets deel kunnen hebben? Dat zou nauwelijks voor moeten komen in de meer flagrante delicten. Maar Hem niet eren en danken als God lijkt bijna universeel, als we erkenning van Zijn Godheid als criterium toevoegen. Hier volgt een citaat uit het boek **"The Problem of Evil and the Judgements of God"**, van A.E. Knoch, blz. 121:

"Gods wil wordt vandaag de dag niet alleen maar door de wereld genegeerd, maar zelfs Zijn heiligen schuiven het aan de kant, of verdunnen het tot niet meer dan een wens. Hoe weinigen zijn er die beweren dat het universum wordt bestuurd naar de raad van Zijn wil! Het is gebruikelijk geworden om te zeggen dat *wil wens* betekent en de kantlijnen van sommige Bijbels aarzelen niet om het te veranderen in *wens*.

Ons wordt verzekerd dat God niet wil dat alle mensen gered worden, maar het slechts wenst, en omdat de mens iets anders wil, is Hij behoorlijk machteloos en onbekwaam tegenover de superieure kracht van de menselijke vastberadenheid. **"want God is het, die om zijn welbehagen zowel het willen als het werken in u werkt"** (Filippenzen 2:13), maar zelfs degenen die overgave leren, houden vol dat onze eigen wil het middel moet zijn waarmee we Hem eren.

De waarheid is dat de wil van de mens altijd tegen de wil van God ingaat, en de heiligen zijn veilig zolang ze Zijn wil aanvaarden, zoals geopenbaard in de Schrift, en hun eigen wil verwerpen."

Bestuurt Hij alles, inclusief het kwaad?

Het moge duidelijk zijn, dat als we Gods verklaring aanvaardden dat Hij alles bestuurt naar de raad van Zijn wil, dat Hij dan ook het kwaad moet besturen, want dat moet zeker meegerekend worden bij ALLES. Toegegeven, dat legt een zware druk op het geloof van zelfs de meest oprechte gelovigen, want, bewust of niet, zij trekken de foute conclusie dat God daarom moet zondigen en geen enkele gelovige wil dat beweren. Het antwoord ligt in een studie van de betekenis van de woorden *kwaad* en *zonde*. Een dergelijke studie zal aantonen dat kwaad geen morele vooringenomenheid heeft, dat God het kwaad kan besturen en dat ook doet en daarbij *niet* zondigt.

Het kwaad is hier, overal om ons heen. Nieuwsberichten houden zich met weinig anders bezig. God moet het geschapen hebben want *alles* is uit Hem. En was zeker niet onvoorzien, want Hij voorzag al in de remedie ertegen lang voordat de zonde kwam, met het bloed van het kruis van Christus, **"Hij was van tevoren gekend, vóór de grondlegging der wereld"** (1Petrus 1:20).

God verklaart luid en duidelijk dat Hij het kwaad schept. Luister naar Zijn woorden door de profeet Jesaja:

"Ik ben de HERE, en er is geen ander, die het licht formeer en de duisternis schep, die het heil bewerk en het onheil schep [Ik maak den vrede en schep het kwaad > Statenvertaling]; Ik, de HERE, doe dit ALLES" (Jesaja 45:6,7).

De raad van Gods wil zegt dat wij kwaad moeten ondergaan, dat Hij uiteindelijk Zijn wil van universeel welzijn zal uitwerken. Kwaad is tijdelijk; het zal ophouden als het zijn taak volbracht heeft.

Zonder af te willen doen aan het onnoemelijke gekerm en de beproevingen van Zijn schepselen, maar in verwachting van de toekomstige verlossing van ons lichaam, kan ons hart nog altijd zingen als we Gods karakter gezuiverd zien van de verwarring van onbegrip, en als de oprechte vragen over Gods falen om het kwaad in de wereld te stoppen beantwoord kunnen worden. Het kwaad dient een doel, zoals al het andere in Gods schepping.

Hij wil dat wij het *goede* kennen, dat we Zijn liefde kunnen beantwoorden en inzien dat Hij Zijn doel volbrengt door ons te onderwerpen aan ijdelheid.

"Want de schepping is aan de vruchteloosheid onderworpen, niet vrijwillig, maar om (de wil van) Hem, die haar daaraan onderworpen heeft, in hope echter, omdat ook de schepping zelf van de dienstbaarheid aan de vergankelijkheid zal bevrijd worden tot de vrijheid van de heerlijkheid der kinderen Gods. Want wij weten, dat tot nu toe de ganse schepping in al haar delen zucht en in barensnood is" (Romeinen 8:20-22).

God plantte een boom in de hof, die ons allereerst kennis geeft van het goede, dat tot ons komt door de kennis van het kwaad. Die ligt besloten in de naam van de boom: de boom van de kennis van *goed* en *kwaad*.

De wil van de mens - het probleem en de oplossing

Eerder in dit artikel noemde ik het complexe mengsel waaruit de menselijke wil bestaat. De componenten zijn kort en bondig beschreven in Efeziërs 2:1-3

"Ook u, hoewel jij dood waart door uw overtredingen en zonden, waarin jij vroeger gewandeld hebt overeenkomstig de loop dezer wereld, overeenkomstig de overste van de macht der lucht, van de geest, die thans werkzaam is in de kinderen der ongehoorzaamheid, – trouwens, ook wij allen hebben vroeger daarin verkeerd, in de begeerten van ons vlees, handelende naar de wil van het vlees en van de gedachten..."

De menselijke wil kan dus een combinatie van deze zijn: 1) invloed van Satan of zijn medewerkers; 2) invloed van het vlees, een ingewikkelde mix van erfelijkheid, vaak beïnvloed door de conditie van iemands lichaam op een gegeven moment (bijv. honger); en 3) iemands evaluatie (begrip) van een omgeving of situatie waarin men zich bevindt. Het mag duidelijk zijn dat wij op geen enkele manier de controle hebben over onze wil. God bestuurt alle factoren.

Als wij alle gegevens hadden, misschien dat we dan, met een super-super computer, een menselijke reactie in een willekeurige situatie zouden kunnen voorspellen. God heeft alle gegevens, beheert ze allemaal en heeft de bekwaamheid om de reactie te voorzeggen (die kan variëren van daden van welwillendheid tot kwaadaardige zonde) en dat is precies wat Hij voortdurend doet met miljarden van Zijn schepselen.

Wij allen wandelden in overeenstemming met bovengenoemde invloeden.

"Thans is echter buiten de wet om gerechtigheid Gods openbaar geworden, waarvan de wet en de profeten getuigen, en wel gerechtigheid Gods door het geloof in [Jezus] Christus, voor allen, die geloven..." - "door het geloof VAN Jezus Christus, tot allen, en over allen, die geloven..." (Romeinen 3:21,22 - NBG en Statenvertaling).

Het geloof van Jezus Christus heeft het hele plaatje veranderd en zal universeel effect hebben. Nu kan er geen twijfel meer zijn over Gods rechtvaardigheid. Het kwaad is gerechtvaardigd! De zonden van de mensheid zijn gerechtvaardigd! Gods eigen rechtvaardigheid is voor allen en wordt nu al toegerekend aan gelovigen! En nieuwe factoren zijn toegevoegd aan de samenstelling van de wil van gelovigen. Gods geest werd gegeven aan de heiligen, die ons verzegelt ***"met de heilige Geest der belofte"*** (Efeziërs 1:13).

De Schrift is voltooid, want het was Paulus verleend ***"om het Woord van God tot zijn volle recht te doen komen"*** - ***"om te vervullen het Woord Gods"*** (Kolossenzen 1:25 - NBG en Statenvertaling). Wij hebben nu alles wat we nodig hebben voor het kennen van Gods wil, zoals die geopenbaard is in de Schrift. ***"Zo is dan wie in Christus is een nieuwe schepping; het oude is voorbijgegaan, zie, het nieuwe is gekomen"*** (2Korinthiërs 5:17).

In plaats van invloed van buitenaf, van de ***"overste van de macht der lucht, van de geest, die thans werkzaam is in de kinderen der ongehoorzaamheid"*** (Efeziërs 2:2), hebben wij, door Christus' gehoorzaamheid, door het horen van het evangelie van onze redding, door dat ook te geloven, Gods eigen geest in ons. Het vlees is niet langer de dominante factor. Ons inzicht wordt niet verward door wereldse, tegenstrijdige indrukken, die vaak niet de ware aard van de dingen representeren, maar wordt geleid door Gods Woord en de openbaring van Zijn wil in het geschenk van Zijn Zoon.

Een vernieuwd denken

Nu, misschien geteisterd door corruptie en verslechtering van ons lichaam, mogen we misschien toch bemoedigd worden door een vernieuwd denken, door de erkenning dat God een doel heeft in het kwaad, dat het een rol speelt bij Zijn wording van Alles in allen.

"Want de lichte last der verdrukking van een ogenblik bewerkt voor ons een alles verre te boven gaand eeuwig [de aion/eeuw toebehorend] gewicht van heerlijkheid, daar wij niet zien op het zichtbare, maar op het onzichtbare; want het zichtbare is tijdelijk, maar het onzichtbare is eeuwig [de aion/eeuw toebehorend]" (2Korinthiërs 4:17,18).

Dus, zelfs nu, terwijl we kreunen in dit lichaam en met afschuw vervuld zijn door gebeurtenissen om ons heen, midden in dit alles, kunnen we werkelijk Hem eren en danken *als God!*

Vertaling: Anke Pronk-Waterlander

www.pronk-stukjes.nl